

معاونت آموزشی

شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه

آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه های درسی

فصل اول- تعاریف و کلیات

فصل دوم- معیارها و شاخص های ارزیابی برنامه های درسی

فصل سوم- گردش کار و مراحل اجرایی بازنگری و تصویب تغییرات در برنامه های درسی

فصل چهارم- مواد تکمیلی

مقدمه

به منظور فراهم آوردن زمینه اجرای آئین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه‌ها، در دانشگاه فردوسی مشهد، آئین نامه تفصیلی بازنگری برنامه های درسی از سوی شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه به شرح ذیل تدوین و ابلاغ می گردد.

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- اهداف کلان دانشگاه در زمینه برنامه ریزی درسی عبارتند از:

الف - انطباق مواد، ماهیت و محتوای رشته های تحصیلی با هدفها، ارزشها و راهبردهای کلان آموزش عالی کشور به منظور پاسخ گوئی به نیازهای جامعه

ب - تسریع و همسویی برنامه های درسی با چشم انداز ۱۳۹۹ دانشگاه

پ - هماهنگی برنامه های درسی با تحولات علمی روز و به هنگام نمودن محتوای رشته ها مطابق با تحولات

ت - ایجاد تناسب بیشتر برنامه های درسی با امکانات و توانائی های دانشگاه

ث - ایجاد شایستگی های لازم در دانش آموختگان برای ورود به جامعه و بازار کار

ماده ۲ - شرح وظایف و حوزه فعالیت های شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه:

- تدوین برنامه های درسی رشته های مصوب با رعایت آیین نامه های دوره های تحصیلی که به تصویب شورای عالی برنامه ریزی رسیده است.
- پیشنهاد ایجاد رشته های جدید متناسب با نیازهای جامعه و تحولات علمی روز
- بازنگری، حذف، ادغام، جایگزینی و تغییر دروس رشته های موجود و نیز در صورت نیاز تغییر نام برخی رشته ها در چارچوب آیین نامه های آموزشی دوره های تحصیلی مصوب شورای عالی برنامه ریزی
- بررسی و انجام اقدامات جهت توسعه گروه های آموزشی، دانشکده های دانشگاه با توجه به نیاز جامعه
- بررسی کیفیت آموزشی به منظور ارزیابی علل رشد یا افت تحصیلی دانشجویان
- بررسی و اظهار نظر در نحوه تنظیم برنامه های درسی دانشکده ها و مؤسسات وابسته به دانشگاه
- نظارت بر محتوای دروس ارائه شده توسط اعضای هیأت علمی به دانشجویان
- همکاری در برگزاری کارگاه های آموزشی تدوین طرح درس و بهبود کیفیت تدریس
- ایجاد بانک اطلاعاتی طرح درس ها و طرح دوره ها و برنامه های آموزشی دانشگاه
- بررسی طرح درسها و ارائه بازخورد جهت اصلاح اشکالات موجود
- نظارت بر اجرای برنامه های درسی و ارزشیابی
- نظارت بر تدوین برنامه های درسی در سطح گروه های آموزشی
- همکاری در تدوین برنامه های عملیاتی دانشکده در راستای برنامه های استراتژیک آموزشی دانشگاه

- همکاری با سایر دانشگاه‌ها در خصوص برنامه ریزی درسی
- برگزاری جلسات شورای برنامه ریزی درسی
- به روز رسانی سایت اداره برنامه ریزی درسی دانشگاه
- نظارت و در صورت لزوم مشارکت در ایجاد هر گونه تغییر در برنامه های درسی رشته های مختلف
- نظارت بر تدوین مقررات و برنامه های درسی رشته های مختلف
- ارتقای دانش برنامه ریزی درسی در میان اعضای هیات علمی دانشگاه

ماده ۳- ارکان برنامه ریزی درسی دانشگاه به شرح زیر می باشد:

- الف - شورای برنامه ریزی درسی دانشکده (متشکل از: معاون آموزشی دانشکده، نماینده برنامه درسی دانشکده، مدیر گروه و یک یا دو تن از اعضای هیئت علمی تخصصی گروه)
- ب - اداره برنامه ریزی درسی دانشگاه (متشکل از: مسئول اداره برنامه ریزی درسی دانشگاه و تیم کارشناسی واحد برنامه ریزی درسی)
- ج - شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه (متشکل از: معاون آموزشی دانشگاه و نمایندگان گروه های علوم پایه و ریاضی، علوم انسانی الف، علوم انسانی ب، مهندسی و معماری، کشاورزی و منابع طبیعی، دامپزشکی و مسئول اداره برنامه ریزی درسی دانشگاه)

ماده ۴- مسئولیت اصلی برنامه ریزی و بازنگری در برنامه های درسی هر گرایش با گروه آموزشی مربوطه است و ارکان ب و ج در ماده ۲ نقش سیاست گذاری، هماهنگ سازی، هدایت، نظارت و تأیید نهایی برنامه های ارائه شده از سوی گروه ها در زمینه برنامه ریزی درسی را بر عهده دارند.

ماده ۵- توصیه می گردد گروه در برنامه ریزی و بازنگری برنامه های خود، اصول و موازین ذیل را رعایت کند:

- ۱-۵ چارچوب ارزش ها، اهداف و راهبردهای کلان کشور
- ۲-۵ تحقق اهداف مندرج در ماده ۱
- ۳-۵ اصول و روش های علمی برنامه ریزی درسی
- ۴-۵ ضوابط و مقررات جاری آموزشی و خدمات آموزشی دانشگاه
- ۵-۵ بهره گیری از بررسی های کارشناسی و یافته های پژوهشی
- ۶-۵ بهره گیری از همفکری صاحب نظران سایر دانشگاه ها و بخش های فرهنگی، اجتماعی، صنعتی و اقتصادی کشور
- ۷-۵ پیش بینی پیامدها و اثرات جانبی حاصل از ایجاد تغییرات در برنامه ها بر روی دانشجویان، دانش آموختگان و اعضای هیات علمی گروه

فصل دوم - معیارها و شاخص‌های ارزیابی برنامه‌های درسی

ماده ۶- ارکان برنامه ریزی درسی دانشگاه برای بررسی، ارزیابی و تصویب هر گونه پیشنهاد تغییر در برنامه های

درسی گرایش‌های مختلف، ملاک‌ها و معیارهای ذیل را مدنظر قرار می‌دهند:

۱-۶) اهداف، اصول و موازین مندرج در مواد ۱ و ۵

۲-۶) توجه به نیازها و علائق دانشجویان

۳-۶) گسترش و تعمیق فرهنگ پژوهش در دانشجویان و دانش‌آموختگان

۴-۶) ایجاد روحیه خلاقیت و کارآفرینی در دانشجویان و دانش‌آموختگان

۵-۶) ایجاد قابلیت و مهارت‌های لازم در دانش‌آموختگان برای ورود به جامعه و بازار کار

۶-۶) توانمند نمودن دانش‌آموختگان برای ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلی بالاتر

۷-۶) توجه به اصول یادگیری مستمر و مادام‌العمر

فصل سوم - گردش کار و مراحل اجرایی تدوین و بازنگری برنامه های درسی

ماده ۷- به طور کلی نقطه شروع هر گونه بررسی و بازنگری در برنامه های درسی، گروه می‌باشد. پیشنهاد اولیه

موضوع برای ایجاد هرگونه تغییر در برنامه، توسط اعضای هیات علمی یا دانشجویان گروه یا دانشکده، شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه، وزارت علوم و سایر صاحب‌نظران، قابل طرح است.

ماده ۸- مراحل اجرایی اعمال سطوح تغییرات در برنامه ها به شرح زیر است :

۱-۸) پیشنهاد اولیه و طرح موضوع و بررسی توجیه تغییر در گروه با در نظر گرفتن شرایط گروه و دانشجویان

مربوطه، قوانین و مقررات آموزشی و با توجه به اهداف مندرج در ماده ۱

۲-۸) تصویب تغییر مورد نظر در سطح شورای برنامه ریزی درسی دانشکده

۳-۸) اعلام تغییر مورد نظر از سوی معاون آموزشی دانشکده به اداره برنامه ریزی درسی دانشگاه

۴-۸) بررسی تغییر در اداره برنامه ریزی درسی دانشگاه با توجه به قوانین، مقررات و مصوبات کلی شورا

۵-۸) طرح در شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه

۶-۸) ابلاغ تغییر مورد نظر پس از تایید شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه جهت اطلاع و اجرا

۷-۸) ثبت تغییر مصوب در کتابچه سرفصل‌های رشته یا گرایش مورد نظر در بانک اطلاعاتی دانشگاه و سایت واحد

برنامه ریزی درسی دانشگاه

ماده ۹- شورا هر ساله بر مبنای سیاست‌های کلان وزارت متبوع و دانشگاه و تحقیقات علمی دفتر، نسبت بهاستاندارد سازی و تولید شاخص‌های کیفی عمومی برای بهبود برنامه‌ها اقدام می‌نماید. تمامی گروه‌ها موظفند این استانداردها را در برنامه‌های خود لحاظ نمایند.

ماده ۱۰- تغییر مواد این آئین نامه در طول دوره اجرا با مصوبه شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ویا شورای دانشگاه قابل بررسی است.

فصل چهارم - مواد تکمیلی

ماده ۱۱- هر گروه آموزشی موظف به بازنگری ۲۰ درصد از رشته‌های خود در هر سال تحصیلی می‌باشد.

ماده ۱۲- توصیه می‌شود هر گروه بازنگری جامع را در دستور کار خود قرار داده و از اصلاحات تک درس و موردی اجتناب شود.

ماده ۱۳- به ازاء بازنگری برنامه درسی هر رشته، ارزش ریالی معادل ۴ تا ۱۸ واحد آموزشی جهت جبران خدمت پیش بینی شده است که میزان واحد آن با نظر شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه تصویب و توسط شورای برنامه ریزی درسی و بر مبنی زیر قابل تقسیم است.

الف - مقطع دکتری	۱ ± ۵	واحد
ب - مقطع کارشناسی ارشد	۲ ± ۱۰	واحد
ج - مقطع کارشناسی	۳ ± ۱۵	واحد

ماده ۱۴- این آئین نامه در یک مقدمه، ۴ فصل، ۱۴ ماده در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۹ شورای آموزشی دانشگاه به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.